

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

**Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки
Кафедра управління та бізнес-адміністрування**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА РОЗВИТОК
СТАРТАПІВ**

Освітня програма	«Якість та безпека програмного забезпечення»
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри
управління та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від 27 серпня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація	3
2. Анотація до курсу	3
3. Мета та цілі курсу	3
4. Результати навчання(компетентності)	4
5. Організація навчання курсу	4
6. Система оцінювання курсу	6
7. Політика курсу	7
8. Рекомендована література	7

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Інноваційне підприємництво та розвиток стартапів
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Викладач (-і)	Якубів Валентина Михайлівна, д.е.н., професор кафедри управління та бізнес-адміністрування
Контактний телефон викладача	+38 (096) 586 04 11
Е-mail викладача	valentyna.yakubiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції та практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Онлайн\офлайн: згідно розкладу
2. Анотація до курсу	
<p>Предметом навчальної дисципліни є ціннісно-нормативні аспекти розвитку стартап культури в українських університетах та підприємницьких навичок у студентів, оскільки є критично важливою складовою створенням ефективної екосистеми розвитку інноваційного підприємництва в Україні.</p> <p>Університет - найкраще середовище для створення перших студентських стартапів. Протягом навчання студенти можуть розвивати свої наукові та інженерні доробки, курсові роботи, ідеї у бізнес проекти.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовний модуль 1. Інноваційне підприємництво та стартап екосистема. Проблема-рішення та пошук бізнес-моделі. Змістовний модуль 2. Валідація бізнес моделі. Знайомство з основними інструментами для управління стартапами.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою навчальної дисципліни «Інноваційне підприємництво та розвиток стартапів» є формування у студентів системи знань і практичних навичок у створенні і управлінні стартапами на початковій стадії, підготовка студентів до участі в інкубаційних, грантових програмах підтримки стартапів.</p> <p>Основними цілями навчальної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пояснити студентам, що таке стартап екосистема, як вона функціонує, хто є основними гравцями і які їх ролі. • Дати розуміння, чим стартап відрізняється від класичного бізнесу. • Познайомити студентів з поняттям команда стартапу. • Пояснити важливість та ключові аспекти щодо візії, місії, цінностей. • Навчити студентів, в якому контексті можна використовувати дизайн мислення. • Дати поняття цільової аудиторії та пояснити сегментацію ЦА. • Розказати про цикл валідації і дати відповідні інструменти. • Навчити розв'язувати та уникати конфліктів у команді. • Пояснити стадії розвитку продукту. • Навчити складати таблицю конкурентів та пояснити важливість конкурентного аналізу. 	

4. Результати навчання(компетентності)

Перелік компетентностей:

СК-3. Здатність проектувати програмне забезпечення, включаючи проведення моделювання його архітектури, поведінки та процесів функціонування окремих підсистем і модулів.
СК-4. Здатність розвивати і реалізовувати нові конкурентоспроможні ідеї в інженерії програмного забезпечення.

Перелік результатів навчання:

ПР-3. Знати і застосовувати базові концепції і методології моделювання інформаційних процесів.
ПР-5. Розробляти і оцінювати стратегії проектування програмних засобів; обґрунтовувати, аналізувати і оцінювати прийняті проектні рішення з точки зору якості кінцевого програмного продукту.
ПР-11. Набувати нові наукові і професійні знання, вдосконалювати навички, прогнозувати розвиток програмних систем та інформаційних технологій.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18
Практичні заняття	24
Самостійна робота	48

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний\вибірковий
3	121 “Інженерія програмного забезпечення”	2	2. Цикл професійної підготовки 2.1. Обов'язкові дисципліни 2.1.1. Теоретична підготовка

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Стартап екосистема. Особливості інноваційного підприємництва, визначення стартапу. Роль стартапів у світовій економіці. Складові стартап екосистеми та стадії розвитку стартапу.	лекція практичне заняття	Опрацювати матеріал 2 2	2 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Основні принципи формування команди, ролі в команді стартапу. Принципи формування команди.	лекція практичне	Опрацювати матеріал 2 2	2 бали	До наступного заняття за розкладом

Візія, місія, цінності. Ролі в команді	заняття			
Тема 3. Дизайн мислення. Визначення проблем, емпатія. Проблема як джерело ідей для стартапів. Стейкхолдери стартапу. Огляд інструментів для аналізу проблем.	лекція практичне заняття	Опрацювати матеріал 2 2	2 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Дизайн мислення. Пошук і вибір ідей. Інструменти пошуку ідей. Розбір кейсів. Голосування, кластеризація, SWOT аналіз.	лекція практичне заняття	Опрацювати матеріал 2 2	2 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Канва бізнес моделі. Поняття бізнес моделі та її призначення. Сегментація клієнтів. Створення портрету клієнтів. Канва ціннісної пропозиції	лекція практичне заняття	Опрацювати матеріал 2 2	2 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Дослідження клієнтів та ринку. Цикл customer development. Гіпотези. Валідація гіпотез. Інструменти для проведення дослідження клієнтів - опитувальники, інтерв'ю, фокус групи.	лекція практичне заняття	Опрацювати матеріал 2 4	2 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Динаміка команди. Етапи розвитку команди - forming, storming, norming, performing, adjourning. Методи роботи з командою на різних етапах, мотивація.	лекція практичне заняття	Опрацювати матеріал 2 2	2 бали	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Мінімум життєздатний продукт (MVP). Створення MVP. Ресурси,	лекція	Опрацювати матеріал 2	2 бали	До наступного заняття за розкладом

задачі, інструменти для прототипування. Аналіз конкурентів. Поняття про об'єм ринку та методи його оцінки. Методи аналізу конкурентів.	практичне заняття	4		
Тема 9. Основи маркетингу для стартапів. Маркетингова стратегія для стартапу. Основи цифрового маркетингу. SMM та інструменти онлайн просування.	лекція практичне заняття	Опрацювати матеріал 2 4	4 бали	До наступного заняття за розкладом
6. Система оцінювання курсу				
Загальна система оцінювання курсу	<p>100 бальна – 50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно- наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>			
Практичні заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час практичних занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Середній бал за поточний контроль переводиться у 20 бальну шкалу			
Написання есе	Протягом семестру студент матиме змогу написати 2 есе. Максимальна сума отриманих балів за написання яких– 10.			
Самостійна робота	За результатами опрацювання усіх лекційних занять студент виконує індивідуальний проект, який включає завдання з усіх вивчених тем. Структура завдання розміщена на сайті дистанційного навчання. Максимальна сума отриманих балів за самостійну роботу – 15.			
Тестування	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (одна спроба – кращий результат). Максимальна кількість балів за тестування становить 5 балів.			

<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за два змістовні модулі.</p> <p>Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу директора інституту післядипломної освіти та довузівської підготовки за заявою, погодженою з кафедрою управління та бізнес-адміністрування, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>
---	---

7. Політика курсу

Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться виключно у письмовій формі.

Максимальна кількість 50 балів за екзаменаційну роботу.

Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

8. Рекомендована література

Основна

1. Закон України «Про інститути спільного інвестування» від 05.07.2012. № 5080-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>
2. Бабій Л. Конкуренція у міжнародному бізнесі : навч. посіб. / Л. Бабій. – К. : Університет економіки та права «КРОК», 2010. – 152 с.
3. Бабій Л. Стратегії європейських компаній на світових ринках : навч. посіб. / Л. Бабій. – К. : Університет економіки та права «КРОК», 2010. – 124 с.
4. Балабанова Л. В. Маркетинг : Підручник / Л. В. Балабанова. – Вид. 3-тє, перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2011. – 543 с. 9
5. Бондарчук Ю. В. Безпека бізнесу : організаційно-правові основи : наук.-практ. посіб. / Ю. В. Бондарчук, А. В. Марущак. – К. : Скіф; КНТ, 2008. – 369с.
6. Бровкова О. Г. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / О. Г. Бровкова. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 224 с.
7. Варналій З. С. Основи підприємництва : навч. посіб. 3 – те вид., випр. і доп. / З. С. Варналій. – К. : Знання, 2006. – 330 с.
8. Войчак А. В. Маркетинговий менеджмент: Підручник / А. В. Войчак. –К. : КНЕУ, 2009. – 328 с.
9. Гой І. В. Підприємництво : навч. посіб. / І. В. Гой. – К. : ЦУЛ, 2013. – 368 с.
10. Грехов А. М. Електронний бізнес (Е-комерція) : навч. посіб. / А. М. Грехов. – К. : Кондор, 2008. – 302 с.
11. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства : навч. посіб. / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : ЦУЛ, 2012. – 304 с.

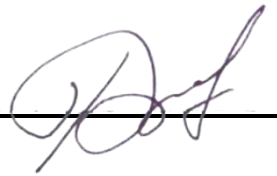
12. Гуменник В. І. Менеджмент організацій : навч. посіб. / В. І. Гуменник, Ю. С. Копчак, О. С. Кондур. – К. : Знання, 2012. – 503 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
13. Донець Л. І. Основи підприємництва : навч. посібник / Л. І. Донець, Н. Г. Романенко – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 320 с.
14. Кучеренко В. Р. Основи бізнесу. Практичний курс (збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань): навч. посіб. / за заг. ред. В. Р.Кучеренко [В. Р.Кучеренко, Н. В. Добрава, Я. П. Квач, М. М. Осіпова. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 176 с.
15. Основи підприємництва: теорія і практикум : навч. посіб. / В. Г. Воронкова, А. Г. Біліченко, О. В. Желябін, М. А. Ажажа. – Львів : Магнолія, 2009. – 454с.
16. Пілецька Л. С. Психологія бізнесу: довідково-методичний посіб. / Л. С. Пілецька – Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2007. – 150с.
17. Райз Е. Стартап без помилок. Посібник зі створення успішного бізнесу з нуля. / Ерік Райз. –К. : Віват, 2016. – 368 с.
18. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства / Л. А. Швайка. –К. : Ліра-К, 2014. – 268 с.

Допоміжна

1. <http://www.yepworld.org/>
2. <https://business.diia.gov.ua/>
3. <https://usf.com.ua/>
4. <https://prometheus.org.ua/designthinking/>
5. Майбутнє університетів<https://uifuture.org/publications/majbutnye-universitetiv/>
6. Український університет нового покоління<https://readymag.com/u3729875872/1838490/>
7. Бас Бекман, Рубен Ньювенхаус. Містостартапів
8. Ден Сенор, СолСингер. Країна стартапів. Історія ізраїльського економічного дива.
9. Стартап-екосистема України: [Tech ecosystemguide techukraine.org/ecosystem-map/](http://techecosystemguide.techukraine.org/ecosystem-map/)
10. Більше про стартапи: [Як розпочати стартап](#)
11. Бізнес-центр як недержавна підприємницька структура. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://allref.com.ua/uk/skachaty/Biznes-centr_yak_nederjavna_pidpriyemnic-ka_struktura.
12. Кращі українські стартапи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://platformsb.org/krashhi-ukrayinski-startapy/>
13. Прибуткове інвестування. Види стартапів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://invest-program.com.ua>.
14. Рейтинг країн по кількості стартапів. StartupRanking – Electronicresource. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.startupranking.com/countries>.
15. Розум України. Топ-10 українських стартапів року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://espresso.tv/article/2016/12/29/top_ukrayinskykh_startapiv_2016.
16. Саліхова О. Б. Державна політика у сфері нанонауки та нанотехнологій в Україні з урахуванням орієнтирів ЄС / О. Б. Саліхова // Економіка і прогнозування. – 2014. – № 3. – С. 121–136. 11
17. Саліхова О.Б. Про бідного стартапа замовите слово / О. Б. Саліхова, О. О. Курченко // Економіст. – 2016. – 7 червня [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uaekonomist.com/12893-pro-bdnogo-startapa-zamovite-slovo.html>.
18. Саліхова О. Б. Створення статистичного підґрунтя для оцінки особливостей інноваційних стартапів України / О. Б. Саліхова, О. О. Курченко // Статистика України. – 2016. – № 1. – С. 18–21.
19. Стартап UAberry : українцям вдалось поєднати ІТ та вирощування полуниці [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://startupline.com.ua/startups/startap-uaberry>.
20. Стартап SolarGaps – унікальні жалюзі, які виробляють електроенергію [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://startupline.com.ua/startups/startap-solargis-unikal%CA%B9nizhalyuzi-yaki-vyroblyayut-elektroenerhiyu>.
21. Стартап для незрячих людей [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://openworldwebsite.azurewebsites.net>.

22. Стартап-інкубатори та бізнес-акселератори: що і де шукати? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://tempus.nung.edu.ua/uk/news/>
23. Стартапи, які починають без чітких цілей, заробляють більше [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://news.finance.ua/ua/news/-/411243/startapy-yaki-pochynayut-bez-chitkyh-tsilejzaroblyayut-bilshe>.
24. Топ-5 українських стартапів, які відомі на весь світ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://espreso.tv/article/2016/06/30/top_5_ukrayinskykh_startapiv_vidomi_na_ves_svit.
25. Характерні риси стартапів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://probiznes.com.ua>.
26. Що таке стартап? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://biznesua.com.ua/shhotake-startap/>

Викладач _____

Якубів В.М.